

Upravitelj: Ljubljana, Puceljova ulica 5.
Telefon št. 51-22, 51-23, 51-24
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Puceljova ulica 5 — Telefon št. 51-23, 51-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokrajinskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Cont. Corr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz K. Italije in tujemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izjava vsak dan razen ponedeljka
Naročnina mesečno Lir 18,—
in tiskovinsko vključno s ponedeljskim letom Lir 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Puceljova ulica št. 5, telefon št. 51-22, 51-23, 51-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Bombardiranje luke na Pantelleriji

Dve sovražnikovi letali sestreljeni

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 17. junija naslednje 1118. vojno poročilo:

Nemška bojna letala so napadla luko na Pantelleriji.

Sovražnik je izvršil omejene letalske

napadalne akcije nad nekoliko manjšimi središči Calabrije in Sicilije, ne da bi povzročil ovaževanja srednje škode.

Na jugozapadu Sciacce (Agrigento) so naši lovci sestrelili v morje dve letali.

Italija je izpričala svojo voljo in sklep, da hoče zmagati

Bukarešta, 16. jun. s. Sovražna propaganda, zlasti židovstvo, piše »Viatze«, sta v zadnjih dneh govorila vse mogoče o Italiji. Poizkus ni uspel, kajti italijanski vojak, ki so se sejali paniko in smrt v vrstah Angloameričanov v Afriki, ki so se upirali do zadnjega trenutka na Pantelleriji, se ne bodo nikoli odpovedali slavi, ki je zapisana z zlatimi črkami na prvi strani življenja Italije, to je časti in hrabrosti vojakov Cezarja in Trajana. Toda Angličani in Židje ne morejo razumeti pomena borbe narodov osi. Tem in drugim je narodni direktorij Stranke odgovoril s poslanico Duceju. Besede fašistične stranke so jasne in potrjujejo znova, da nobeno bombardiranje, nobena izguba, nobena žrtev ne bo spremenila zadržanosti italijanskega naroda, ki neomajno veruje v zmago.

»Timpuk« piše, da so bombardiranja italijanskih mest namesto, da bi rodila obupne učinke razkroja, strnila vrste in voljo, naperjeno na končno zmago. Italijanski narod je sijajno dokazal svojo voljo do zmag, z 9 točkami v sklepih narodne fašistične Stranke, Italija je jasno izpričala svojo voljo in svoj sklep, da hoče zmagati.

Monakovo, 16. jun. s. »Abendzeitung« komentira sklepe direktorija PNF ob priložnosti četrtega vojnega leta in poudarja, da Italija vedno najde primeren odgovor na razkrajajoče poizkuse sovražnika ne samo na bojiščih, temveč tudi na nič manj

važnem in odločilnem področju duhovnosti. Vedno je Stranka, ki se danes tako kakor v poletju 1922 postroja v prvo črto proti napadu, ki ga skuša sovražnik izvesti na ozemlje domovine. Junaška garnizija na Pantelleriji je morala sprito odločne premoci sovražnika po tepični obrambi pustiti, istočasno pa Stranka zahteva zase čast prenašanja najvišjih žrtev in največjih bremen. Ob Stranki je postrojena vsa država z vsem narodom, ki je preстал že toliko hudih preizkušenj in se pripravljala, da premaga z neomajno voljo do zmag, še nadaljnje preizkušnje. Fašistična Italija je vezala v zadnjih mesecih in še vedno zaposluje izredno močne sile sovražnika na kopnem, v zraku in na morju. Ko se bo razvedelo, koliko je olajšala položaj našemu japonskemu zavezniku, da je utrdil zavzete postojanke v Pacifiku, se bodo lahko v celoti cenili prispevki Italije ne samo v borbi v Evropi, temveč k celotnemu poteku vojne na vseh celinah.

Devet bratov vojakov

Pescara, 16. junija. s. Med italijanskimi bojevniki družinami ima nesporno prvenstvo družina Di Marzio, ki šteje 9 moških članov in so vsi vojak. Eden je padel na polju slave in je bil odlikovan z zlato svetinjo. 4 so v ujetništvu, 2 sta na fronti, ostala dva pa pod orožjem v domovini.

Politični program nove argentinske vlade

Na znotraj vzpostavitev reda in pravice, na zunaj stroga nevtralnost

Buenos Aires, 16. jun. s. Predsednik nove argentinske vlade general Ramirez je podal nekaj izjav zastopnikom tiska glede smotrov argentinskega narodnega vojaškega gibanja. Predvsem je ugotovil, da vojska ni izvedla nikake revolucije v pravi smislu besede, temveč namerava rešiti vprašanje narodnega življenja v sedanji okoliščini. V nadaljnjem je poudaril, da so bili široki sloji delavnega prebivalstva poginani v obup, kajti življenje v državi je bilo hudo obteženo z varanjem in podkupljivostjo. General Ramirez je nadalje rekel, da bo vojska vzpostavila ustavni red in bo zaradi tega delala energično in strogo. Šele po tem procesu normaliziranja, je podčrtal predsednik, bo vodstvo vlade poverjeno politikom, ki so to v najboljšem smislu besede, in nikdar politikanom, ki so zastupili vse, česar so se dotaknili. General Ramirez je povelj svoje izjave in poudaril, da hoče revolucija uresničiti naslednji program: 1. nadomestitev stare vlade, 2. vpostavo reda v državni upravi, 3. čiščenje v javnem življenju z odstranitvijo

vseh korumpiranih, neposrednih in zajedalskih ljudi, ojačanje narodne zavesti in zgodovinske tradicije države.

General Ramirez je nato poudaril, da je vlada prišla z izvrševanjem tretje točke tega programa in da bo predvsem uvedena pravica, ki je osnova slehernega reda, ker narod potrebuje bolj pravice in dobrega vladanja, kakor volitev, ki se bodo pa tudi razpisale ob primernem trenutku.

Obravnavajoč vprašanje zunanje politike, je predsednik argentinske vlade ugotovil predvsem, da se mora program nove vlade na tem področju natančno definirati z besedami: pravičnost in resnica, ter je dodal doslovno: Naznamili smo od prve ure po prevzemu oblasti, da se nameravamo še nadalje družiti z državami ameriške celine, našimi brati. Glede ostalega sveta je naša sedanja politika nevtralnosti, vendar nevtralnosti, ki ne vara, temveč je odkrita, poštena in zato resnična. V zaključku je rekel, da bodo prepovedane prošnje in zabave, kajti dokler mora narod trpeti, ni dovoljeno razsipati denarja.

Japonska bo neizprosno nadaljevala borbo do končne zmag

Poročilo predsednika vlade v parlamentu o političnem in vojaškem položaju

Tokio, 16. jun. s. Davi se je pričelo ob navzočnosti cesarja 82. izredno zasedanje parlamenta. Ministrski predsednik Tojo je govoril o politiki države glede na mednarodni položaj in o razvoju vojne za Veliko Azijo. Tojo je objavil, da bo dal popolno neodvisnost Filipinom v tem letu. Poudaril je solidarnost pri delu za skupno uspevanje v Veliki Aziji. Podčrtal je, da države, ki sodelujejo, to so Kitajska, Mandžurija, Tajka, Birma, Filipini, Java, Celebes itd. v celoti prispevajo k zmagovalnemu vojevanju. Poudaril je tudi važen delež južnih področij v vojni. Prebivalstvo teh področij podpira skupen vojni napor. Ministrski predsednik je dodal: Naš strateški položaj se vedno bolj ojačuje z obilnimi viri na rožnih področjih, ki ojačujejo našo borbeno silo. Govoreč o poizkuhi sovražnikov za protinapad je Tojo rekel: Naše sile ne zadajajo sovražniku samo hudih udarcev, temveč uporabljajo tudi nove metode za njegovo uničenje. Sedaj vodijo operacije v velikem slogu na Kitajskem in na področjih indijsko-birmanske meje, zadajajo hude udarce nasprotniku. Govoreč o zadržanju Japonske do anglosaških sil je Tojo rekel, da se bo Japonska borila s trdno voljo in vztrajnostjo zedinjujoč vse svoje napore, dokler sovražnik ne bo uklonjen. Glede indijskega vprašanja je ministrski predsednik rekel, da je Japonska trdno odločena uporabljati vsa mogoča sredstva, da pomaga Indiji odstraniti angloameriški vpliv in pridobiti neodvisnost. Glede sil Osi in Evrope je Tojo podčrtal pomoč in podporo, ki jo dajejo Japonski ter je dodal, da trdno veruje v zmago Italije, Nemčije in njih zaveznikov sprito njih nerazljudnega položaja in neupogljivih smernic za doseg zmag. Ob zaključku je izjavil, da se Japonska obvezala boriti se ob strani sil Osi in njih zaveznikov za doseg skupne zmag.

Tokio, 16. jun. s. Ob priložnosti razprave v parlamentu je ministrski predsednik Tojo zopet povzel besedo ter podal pregled splošnega vojnega položaja. Poudaril je, da so Japonci odbili štiri napade v odseku Kizada, ki so bili izvedeni z močjo dveh divizij, in to od konca prejšnjega leta do konca letošnjega februarja. V prvih dneh marca so Japonci prešli v ofenzivo in nadaljujejo zdaj operacije na področju indijske meje. V odseku Nove Gvineje in Salomonskih otokov je Japoncem uspelo urediti strateške postojanke. Sovražnosti na tem področju so postale silovitejšje zlasti v letalski vojni, v kateri so Japonci pokazali svojo očitno premoč. Glede Kitajske se zdi, da je Chungking popolnoma zgrešil svoje vojne namene proti Japoncem, kar potrjuje prehod številnih kitajskih generalov k nankinškim četam. Zdi se, da razpolaga Chungking zdaj z 100 vojnimi letali prve črte, vstevši ameriške sile na Kitajskem, toda nedavna silovita ofenziva Japoncev je docela onemogočila poizkuse napadov na Japonce v zraku in na kopnem. Glede obrambe severa je Tojo izjavil, da vlada zdaj popoln mir na vsem mandžurskem ozemlju, ki je popolnoma varno. Tojo je potem toplo pohvalil junaštvo garnizije na Attuju, ki se je upirala sovražnemu vpadu, ter je izrazil svoje simpatije severnim prednjim postojankam, ki so se 12 mesecev upirale premočnim sovražnim silam, katere so skušale prodreti proti zapadu.

Tokio, 16. junija. s. Admiral Sigetaro Šimada, minister za pomorstvo, je objavil številke o uničenih letalih in potopljenih sovražnih bojnih ladjah od pretekega decembra do danes. Skupno so japonske bojne sile sestrelile ali uničile 1362 sovražnih letal in potopile 53 prevoznih ladij (skupno 394.000 ton), 2 križarki in 25 podmornic.

Poklonitev Rima junaku

Rim, 16. jun. s. Na Pinciu je bil danes odkrit kip Attilija Deffenuja. Duh junaka, ki se ga je Duce spomnil na zgodovinskem zborovanju na trgu Sansepolcro, zopet kroži med spomeniki, ki spominjajo na vse, ki so bili zaslužni za domovino. Slavje je bilo ob 25-letnici najvišje žrtve Attilija Deffenuja na Pivvi. Udeležili so se ga s svoji junaka, podtajnik Stranke nac. svetnik Gana kot zastopnik ministra Scorce, minister za korporacije Ghanetti, podtajnik pravosodnega ministrstva Putzollu in podtajnik ministrstva za korporacije Contu, podpredsednik zbornice fašijev in korporacij Grey, senator Russo, ki je zastopal senat, guverner s podguvernerji, prefekt, zvezni tajnik, zastopniki vojaških ministrstev, zastopstva bojevniki in vojaški združenji, družini padlih. GIL-a in fašijev s prapori in zastavami. Častno stražo je imel oddelek pehote. Med tem, ko je godba zaigrala pesem Pieve, so spustili trobojnico s kipa in marmornata podoba junaka se je pokazala v vsej njeni svetli veličini. Guverner Rima je rekel, da kip, ki je bil postavljen po volji guvernerja na predlog in vzpodbudo vojnih prostovoljcev, pomeni poklonitev Rima junaku in želji junakov Sardinije. Slavstveni govor je imel nato Ezio Maria Grey. Poveljeval je visoke kreposti junaka, ki so se pokazale v njegovem kratkem, toda junaškem življenju. Slovesnost se je zaključila s pozdravom Kralju in Cesarju ter Duceju, katerega je odredil podtajnik Stranke Gana.

Hrvatska v borbi

za novi evropski red

Zagreb, 17. jun. s. Ob drugi obletnici, odkar je Hrvatska pristopila k trojnemu paktu, se spominja list »Hrvatski narod« Boglavnikovih besed, ki jih je izrekel v Beč nekaj dni pred predmetnega zapisa: »Hrvatska v polni meri sprejema načela in pobude, ki jih dajejo velika voditelja Italije in Nemčije za ustanovitev enotne fronte novega reda v Evropi in v Aziji.« List nadaljuje: »Hrvatska je ponosna, da se bori ramo ob ramo z vojskami totalitarnih držav, ki so dosegle svojo obnovo po temeljitih političnih in socialnih revolucijah. Pristop k trojnemu paktu je mladi hrvatski državi omogočil, da se živo udeležuje mednarodne politike, ki je bila Hrvatoma stoletja odročena.«

Novi nacionalni svetniki

Rim, 16. jun. s. Uradni list objavlja dekret, s katerim izgublja svojevojevo državni svetnikov zaradi prenehanja njih položajev, ki so jih dosegli imeli fašisti Vincenzo Calasini, Giuseppe Ferraro, Mario Giovannini, Giuseppe Landi, Pasquale Paladini in Pio Teodorani Fabbri. Z istim dekretom se priznava svojstvo narodnih svetnikov zaradi njih položaja fašistoma Giovanni Palatelli, ki je imenovan tudi za člana velikega fašističnega sveta in Mariju Farnesiju.

Nemški delovni potencial

Berlin, 16. jun. s. Primerjajoč delovni potencial, s katerim je razpolagala nemško gospodarstvo v prvi svetovni vojni, s potencialom v sedanji vojni, dobimo, da je Nemčija razpolagala leta 1914 s 17 milijoni delavcev, ki so se redili leto za letom do leta 1918, ko jih je bilo 13.6 milijona. Ob priložnosti sedanje vojne je znalo število delavcev, ki so se nahajali v Nemčiji, 24.600.000. Do danes je to število naraslo na 28.000.000, pri čemer niso všteti delavci v protektoratu, v generalnem guvernementu in na zasedenih vzhodnih ozemljih, kakor tudi ne milijoni vojni ujetnikov. Ti podatki omogočajo naslednje ugotovitve: Med prvo svetovno vojno se je število delavcev, s katerimi je razpolagala Nemčija, zmanjšalo v štirih letih za 20 odstotkov. V sedanji vojni se je število delavcev, s katerimi razpolaga Nemčija, povečalo navzlic potrebam oboroženih sil za 15 odstotkov. Velikega pomena v svrhu povečanja delovnega potenciala so tudi kompenzacije, katere so tudi povečale proizvodnjo.

Omejitev bivanja v rimskih hotelih

Rim, 17. jun. s. Meročajne oblasti so odredile ukrepe za omejitev prebivanja v hotelih v Rimu. Oni, ki niso bili preseljeni iz kakega mesta zaradi nevarnosti obtelevljanja, se ne bodo smeli muditi v Rimu več kakor 15 dni. Kdor ima v Rimu stanovanje in najem ali pa je njegov lastnik, ne bo smel stanovati v prenočiščih mesta. Slični ukrepi bodo izdani tudi za prenočišča po raznih drugih večjih mestih Italije.

Trgovinska pogajanja med Madžarsko in Slovaško

Budimpešta, 16. jun. s. Danes je v Bratislavo odpotovala madžarsko trgovinsko odposlanstvo, ki se bo pogajalo s slovaškim trgovinskim ministrom o novi uredbi trgovinskih odnosov med Slovaško in Madžarsko. Predvsem se bodo pogajanja tavela z možnostjo povečanja kontingentov blaga na temelju že sklenjenih madžarsko-slovaških trgovinskih pogodb.

Bombni atentat v južno-afriškem kinematografu

Lorenzo Marquez, 16. junija. s. V kinematografu v mestu Germiston, Južna Afrika, sta eksplodirali dve bombi in napravili precej škodo. Vzrok za to teroristično dejanje še ni znan, oblasti pa mislijo, da je delo elementov, ki so nasprotni sedanji vladi Južnoafriške zveze.

Izbruh mehiškega ognjenika

Buenos Aires, 17. jun. s. Iz Mehike poročajo, da je ognjenik Parabutus začel znova delovati. Iz ognjenikovega žrela teče velika reka lave, ki ogroža neposredno podnožje in okolico ognjenika.

Na vzhodni fronti boji krajevnega značaja

24 sovjetskih letal sestreljenih — Odbiti sovjetski sunki na severni finski fronti

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. jun. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Z vzhodne fronte poročajo samo o krajevnem bojnem delovanju. V južnem odseku je bilo večer brez lastnih izgub sestreljenih 24 sovjetskih letal, izmed katerih so dve uničili madžarski lovci. Na severni finski fronti so nemške čete zavrnile več sovjetskih sunkov.

Letalstvo je pred Pantellerijo zadelo trgovsko ladjo srednje velikosti in pri obojeni izvidniški akciji na severnem Atlantiku tovrstni parnik s težkimi bombami. Obe ladji sta utrpeli tako hude poškodbe, da je njihovo uničenje gotovo.

Angleški bombniki so zadnjo noč napadli zapadno nemško ozemlje in povzročili z bombami, odvrženimi na stanovanske predele, predvsem v Kölnu izgube med prebivalstvom in škodo na poseljih. Zadele so bile štiri bolnišnice in tri cerkve. Istočasno so posamezna sovražna letala izvela vzhodnemirnevalne polete nad severno Nemčijo. Ni bilo ugotovljeno, da bi pri teh metalnih bombah. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so uničili 14 bombnikov. Štiri nadaljja sovražna letala so bila večer sestreljena nad zasedenim zapadnim ozemljem brez lastnih izgub.

Pripravljenost nemške vojske

Berlin, 16. jun. s. Glede na sedanjo položaj na vzhodni fronti pripominja vojaški sodelavec DNB v poročilu, ki je bilo ta večer izdano, da so postojanke ostale v zadnjih štirih mesecih neizpremenjene razen neznatnih premaknitvev. To dobro relativnega miru je izkoristilo nemško poveljstvo mnogo bolj kakor v prejšnjih pripravljanih dobah. Neštivilne nove divizije so ojačile armade na vzhodni fronti, topovska moč posameznih divizij, ki je bila že itak visoka, je bila še ojačena z novim orožjem, dočim je motorizacija borbenih enot dosegla tako visoko raven, da se lahko govori o »vozoci se fronta«.

Nadalje piše sodelavec nemške agencije, da so bili napori sovražnika v tej dobi borbenega udejstvovanja krajevnega značaja brez dvoma znatni. Čeprav ostane še odprto vprašanje, v koliko bo sovražnik mogel pričeti z osvobodilno akcijo, kaže vse, da je pscvetil svojo pozornost odseku pri Kursku, kjer je bilo dovajanje transportov v zadnjih dneh ojačeno. Naravno je, pravi vojaški svetovalec, da so v pristojnih krogih skrajno rezervirani glede protimer nemškega poveljstva. Je pa razlog za mnenje, da bodo postojanke v globino na tem odseku kakor drugod ne samo odločno prestale ofenzivne akcije sovražnika, temveč služile tudi za odskočno desko za nemške ofenzivne operacije.

Obravnavajoč ostale fronte, zatrjuje sodelavec DNB, da ni drugačen položaj tudi ob obalah zapadne Evrope in Italije, kajti protinavzajski branik samo čaka, da stopi v akcijo. Upoštevajoč delo štabov Osi ugotavlja, da so fronte med seboj v popolnem stiku. Zaradi tega v Berlinu ni vzhudo presenečenja dejstvo, da nekateri angleški listi, kakor »Sunday Times« svarijo, da ni treba podcenjevati cvir, ki bi nastale z zavezniškim vdorom na evropsko celino.

Naraščanje anglosaških letalskih izgub

100 sovražnih letal sestreljenih v dveh dneh

Lizbona, 17. jun. Letalske izgube, ki jih Angličani in Američani sami priznavajo, stalno naraščajo. »Exchange Telegraph«, ki poročajo, seveda na temelju bolj ali manj verjetnih angleških uradnih poročil — razvoj operacij v zadnjih dneh, ugotavlja, da je anglosaško letalstvo na primer v noči na soboto izgubilo 46 težkih bombnikov, v noči na nedeljo 24 in v nedeljo nadaljnjih 28, poleg dveh lovcev. Niso se znane izgube v noči na ponedeljek toda blizu 100 letal samo v dveh dneh predstavlja nedvomno tolikšno izgubo, da sili vsakogar k vprašanju, ali se takšni napadi izplačajo, tem bolj, ako se upošteva, da so uničeni celji po večini civilni in je sedaj že izven dvoma, da ta metoda ne more vplivati na moralo prebivalstva.

Londonski uradni krogi skušajo pojasniti večje letalske izgube z večjim številom napadajočih letal in formacij, ker pa ne ugotavljajo, kolikšne sile so bile pri posameznih napadih uporabljene, je nemogoče ugotoviti odstotek in preveriti njihove trditve. Pripomniti pa je treba, da je ta trditve delezna čez ovirana po informacijah samih letalcev, ki zatrjujejo, da so zadnje dni natekli na jačji odpor.

Medtem se množe ugibanja o nadaljnjem razvoju vojne. Na splošno gre le za navadne proizvođe domišljije, ki niso niti izvirni, vendar nevtralni kritiki od časa do časa jemljejo v poštev tudi kako tako domnevo, ki zasluži večjo pozornost. Sedaj opozarjajo predvsem na neko ameriško informacijo, ki izhaja iz domneve, da morajo biti bližnje operacije Anglosasov tesno povezane z akcijami Rusov. Ker je to očitno le želja Anglosasov, dočim jim odsotnost Rusije pri vojaških razgovorih ne ustreza, je ta ameriška informacija vredna pozornosti kot znak sedanjega položaja. Ta domneva predvideva tri različne primere: 1. Ako bo Nemčija začela ofenzivo in se tako popolnoma angažirala na vzhodu, jo bodo zavezniški napadi v hrbet in izvršili velika izkrcanja na celini. 2. Ako bo nemško vrhovno poveljstvo ostalo pri obrambi in bo napadi Rusi, bodo tudi te operacije spremljala izkrcanja zaveznikov na zapadu. 3. Ako pa bo na vzhodnem bojišču sorazmerno mirno, bi bila zavezniška iz-

Živahno udejstvovanje nemškega letalstva

Berlin, 16. jun. s. Nemška brza bojna letala so večer ponovno napadla zbirališča ladij v pristanišču Pantellerije in potopila 2 velika prevozna čolna ter poškodovala en rušilec in druge manjše enice. Povzročila so tudi znatno škodo v pristaniških napravah. Od 7 ladij, ki so bile predvčeršnjim zadele v vodah Pantellerije, so se 3 potopile. Imele so skupaj 9.000 ton. Letalstvo je večer sestrelilo nad Sredozemljem 23 sovražnih letal. Eno nemško letalo pogrešajo.

Na vzhodni fronti je bilo udejstvovanje nemškega letalstva nagajeno z uspehom ob napadih na sovražna letališča in prometne zveze. Sovjeti so utrpeli znatno škodo zlasti na vozovnem materialu.

Tudi proti Angliji so se nemška letala preteklo noč znatno udejstvovale. Bombardirala so važne objekte ob južnovzhodni obali otoka. Nekaj angleških letal je priletelo preteklo noč nad severno Nemčijo in odvrlo bombe na slepo. Škoda je neznatna. Doznava se nadalje iz pooblaščenega vira, da so varnostne enice nemške mornarice nad Rokavskim prelivom sestrelile 5 sovražnih letal, ki so pripadala neki veliki sovražni skupini.

Rumunske izgube

Bukarešta, 17. jun. s. Rumunski glavni stan je objavil danes četrti imenski spisek izgub, ki so jih utrpeli rumunske oborožene sile na vzhodni fronti. Današnji seznam vsebuje imena 210 kapetanov, ki so padli v bojih na čelu svojih oddelkov.

Komunistični rovarjenje na bližnjem vzhodu

Ankara, 17. junija s. Tudi v arabskih državah ima komedija o razpustu Kominterne svoje odmeve. V Damasku je družba za arabsko-sovjetsko prijateljstvo, ki je doslej razvijala hudo komunistično propagando, razširila neko izjavo, v kateri zavrača trditve nekaterih listov, da omenjena družba ni nič drugega kakor organ razpuščene Kominterne. Izjava družbe zagotavlja, da prijatelji Sovjetske zveze nimajo drugega namena, kakor posredovati večje vzajemno spoznavanje med Rusijo in arabskimi deželami, zlasti na kulturnem polju.

Rumuni o sovjetskem imperijalizmu

Bukarešta, 17. jun. s. Vesti o sovjetskih načrtih za bodočo ureditev Balkana in področja Adrianskega morja niso zbudile v rumunski javnosti prevelikega presenečenja, saj so v Rumuniji že dolga leta znani ekspanzivni načrti Moskve. Listi se bavijo z zadnjim govorom Litvinova in pravijo, da je ta sovjetski diplomat z izredno jasnostjo in odkritostjo izdal sovjetsko namero, da si na prostoru med Adrianskim in Egejskim morjem ustvari vazalno državo. Taka iskrenost je zelo koristna, ker postavlja v pravo luo ameriške izjave o enakopravnosti vseh narodov. Vse kaže, da se Američani še toliko navni, da verjamejo, da se je Moskva v zvezi z Anglosasi odpovedala vsem svojim imperijalističnim težnjam.

krcanja le zelo previdna in bi se omejila v glavnem le na kako mostišče na bolj perifernih delih celine, kakor na primer na Balkanu ali na Norveškem, da bi tja pritegnila in vezala nemške sile. Letalstvo pa bi nadaljevalo svojo teroristično ofenzivo in sicer vse dotlej, dokler ne bi bila evropska trdnjava zrela za vdor brez velikih žrtev.

Ta ugibanja, ki jih navaja washingtonski poročevalec agencije Reuter, so zanimiva predvsem zaradi tega, ker so odvisna od nemške strategije, kar po mnenju nevtralnih opazovalcev dokazuje, da zavezniški še niso dosegli premoči, ki bi jim bila potrebna, da bi izvršili svoje operacije samostojno in vsilili svojo pobudo sovražniku, kakor je to storila Nemčija, ko je osvobodila Evropo. To priznanje je seveda v popolnem skladu z dejanskim položajem.

Izmed treh domnev, ki jih navaja washingtonski poročevalec agencije Reuter, je glede na okolnost, da se Rusija ni udeležila izdelovanja načrtov, večja verjetnost uresničenja samo pri dveh, in sicer bodisi v primeru, da preide Nemčija v napad, bodisi v primeru, da ostane vzhodno bojišče mirno. V prvem primeru je preveč jasno, da Nemčija ne bo napadla, ako ne bo popolnoma sigurna, da ima na razpolago dovolj sil, da lahko s svojimi zavezniškimi odboje kakršenkoli anglosaški poskus vdora na celino. V drugem primeru pa bi Anglosasi itak ne mogli ničesar podvzeti, kar dopušča tudi Reuterjev dopisnik, ker bi morali omejiti svoje izkrcevalne operacije le na kak boječ poskus izkrcanja na oddaljenejših točkah.

Nobenega dvoma ni, da je informacija, o kateri govorimo, zanimiva. Ana naravnost najbolj zgornjo demantira vse izmišljotine, ki se jih poslužuje tako zvana živčna vojna, meneč, da bo s tem prestrašila osebe narode in jih pripravila h kapitulaciji. Obenem pa potrjuje neko resnico, ki je bila že dolgo otipljiva, da je namreč edino stvarno naraščajoče izgube anglosaških bombnikov, ker zgornjo kažejo, da se letalska vojna proti Evropi razvija za Os ugodno. (Stampa Sera.)

Pregled vojni in političnih dogodkov

Znani vojni in diplomatski sodružnik milanskega lista »Corriere della Sera«, Aldo Valori, objavlja pregled vojni in političnih dogodkov od 5. do 15. t. m., iz katerega posnemamo:

»Ali se je položaj v Sredozemlju po sovrzani zasedbi Pantellerije in Lampeduse bistveno spremenil? Čeprav angleški tisk in propaganda proslavljata to podjetje z lirčnimi prizvoki, ne more nihče resno misliti, da predstavlja ponos ali celo korist za napadalca, ako se je izkazal, da ni brez težav in ne brez velike škode, na dveh majhnih otokih, izmed katerih je bil samo eden opremljen s obrambnimi napravami, pa še ta s sorazmerno zelo skromnimi. Ali pa gre morda za prvi korak za tako zvani »vdor v Evropo«, kakor se bahajo naši nasprotniki? Če je tako, je ta prvi korak zelo kratak, kajti zasedena površina je v razmerju z on, ki bi jo bilo treba zasedeti, eden proti milijonu. Gre pa morda za podjetje, ki naj odstrani nevarnost za promet konvojov po Sredozemlju? V tem pogledu je morda dosežen nek uspeh, vendar nikakor ne v sorazmerju z vpijem, ki ga slišimo iz Anglije in Amerike. Res je, da je Pantellerija zapirala Sicilski preliv, toda le v podrejenem smislu in v vsakem primeru le v zvezi z našo posejstjo afriških oporišč. Čim so bila ta izgubljena, je vojaški pomen Pantellerije postal neznamenit, vrednost Lampeduse pa je bila vedno takšna. Niti prvi niti drugi izmed teh dveh majhnih otokov, ki nista razpolagala s primernejim prostorom, da bi imela dobra letališča, in sta bila oba nerodovita in brez pravih pristanišč, nista tvorila resnih oporišč niti za letalstvo niti za brodovje, niti jih ne bosta mogla nuditi sedanjemu lastniku.

S tem seveda ne želimo zmanjšati razumljive privednosti, ki jo je čutil sleherni dobitnik Italijan zaradi navzočnosti sovražnika na teh skrajnih koščkih italijanskega ozemlja, ki so jih naši vojaki tako hrabro branili. Želimo le to izgovor postaviti v objektivni okvir splošnega strateškega položaja, ki je zaradi tega le prav malo ali nič spremenjen.

Sovražnik je pripisal zasedbi obeh otokov, ki se je izvršila po močnem in istočasnem delovanju obstrlevaljanja iz zraka in z morja, neko taktično vrednost. Tu bi bilo odveč na dolgo razpravljati o tem, še manj pa spuščati se v debato z nasprotnimi listi. Naj le sovražnik sam napravi vse zaključke, ki se mu zde primerni glede na izkušnje, ki imajo zanj prav tako propagandni kakor vojaški pomen. Dovolj je, ako opozorimo, da bi se okolnosti, ki so sicer v ne preveč kratkem času napravile poljca na obeh neznatnih otokih za nevzdržni, prav gotovo ne pojavile v drugačnem okolju, kjer bi sovražnik utegnil ponoviti poskus na širši zasnovi. In v zvezi s tem je dovolj, ako smo samo namignili na zapleten in kočljiv taktični problem, glede katerega razpolagajo samo naša višja poveljstva z vsemi elementi, da lahko poskrbe za vse potrebno že v naprej.

Na vzhodnem bojišču ni bilo zadnjih deset dni velikih novosti, vsaj ne v smislu ogromnih premikanj sil in ozemeljskih sprememb. Zabeležiti pa moramo dva velika napada nemških letal na sovjetsko industrijsko središče Gorki in na nič manj močno središče vojnih trgovin v Jaroslavu. Na tisto letal se je udeležilo bombardiranja sovjetskih industrijskih podjetij,

specializiranih za mehanizno in prehranbeno vojno proizvodnjo. Boljševiški letalstvo je odgovorilo na napadom v velikem obsegu na področje Orla, kjer je mnogo izpostavljenih nemških letališč, toda uspeh, kakor se je pokazalo, ni odgovarjal pričakovanjem.

Položaj na ruskem bojišču ostaja potemtakem nespremenjen, očitno pa je, da se na obeh straneh vrše temeljite priprave glede na predvidene operacije v bližnjem poletju, toda, kdo bo prevzel pobudo za prvi udar? Tega ne moremo reči in tudi ne moremo že sedaj napovedovati, v katerem odseku se bo razvila prva prihodnja velika bitka. Zdi se, kakor da hočeta oba nasprotnika do viske dovršiti svoje priprave, ker se pač dobro zavedata, da bo od izida bližnjega spopada deloma morda odvisen tudi sam izid te vojne. Ta faza pričakovanja lahko traja še nekaj časa, vendar pa ji je postavljen meja, bodisi iz materialnih razlogov (prilika, da se izkoristi ugodni letni čas), bodisi iz psiholoških nagibov (kajti duševna in duhovna napetost ima v nekem trenutku lahko za posledico skoro prostovoljno porušenje ravnovesnega položaja).

Na azijskem bojišču ni bilo novih pomembnih dogodkov po slavni zgodbi na Attju, Japonsko letalstvo je bilo zelo delavno in napadalno; samo na Salomonskem otočju je bilo uničenih nad 100 ameriških letal, Na Kitajskem se počasi nadaljuje likvidacija čungkingjske vojske na področju Modre reke, vendar bi ne bilo na mestu, ako bi mislili na bliskovito japonsko napredovanje proti prestolnici disidentske Kitajske. Japonska, ki vodi na Kitajskem vojno po izrazito ekonomskih načelih, se prav gotovo ne želi tvegano spuščati z velikimi silami tako daleč od lastnih oporišč ob Modri reki, vendar pa njen pritisk že resno čuti v Čungkingu, kjer so zaskrbljeni tudi zaradi nevarnosti, ki prihaja od tako zvanih komunističnih armad s severa. V resnici gre za uporniške tolpe, ki dobivajo orožje iz Rusije in ki izvršujejo prava roparska dejanja. Položaj Čangkajske vojske postaja torej čimdalje težavnejši in če bi kitajski diktator ne prejemal podpore od Angležev in Američanov in če bi njegova družina in njegov dvor ne bila že davno deponirala svojih kapitalov v Ameriki, bi bila sedaj prav gotovo dostopna že za miješje nasvete in sicer v veliko korist za revno Kitajsko.

Pravkar izvedeni državni udar v Argentini, ki se je izvršil z nastopom vojaškega elementa, ni — za sedaj — bistveno spremenil zunanje politike velike latinske republike. Zato moramo še počakati, da čez čas se natančneje opredeli svoje stališče. Doslej je nova vlada potrdila, da želi ohraniti nevtralnost. Sicer pa so jo sile trojnega pakta tudi priznale. Jasno je, da se okrog predsednika Ramirezja bjeje in zbira vsi mogoče vplivi, med njimi zlasti silovito in neprikrito vplivi severnoameriških agentov, ki v tem primeru morda niso na isti črti z britanskimi, kajti znano je, da se v nobeni južnoameriški republiki interese obeh anglosaških »bratrancev« ne križajo bolj. Zato moramo še počakati na nadaljnji razvoj in bomo zelo vesel, ako bo ta država, ki je z našo povezana s tako tesnimi vezmi, mogla ohraniti svojo moralno in politično neodvisnost proti sleherni zvijači, in sicer v imenu civilizacije in latinstva.

Politika Turčije

Ankara, 16. jun. s. Na zaključni seji kongresa narodne stranke je govoril predsednik ministrskega sveta Saradzoglu o politiki vlade. Poudaril je, da se je Turčija v štirih letih večkrat znašla pred nevarnostjo vojne, toda s svojo pametno politiko se ji je vedno izognila. Saradzoglu je zaključil z izjavo, da vlada z zavestnim optimizmom gleda v bodočnost.

Zaključitev protiboljševiške razstave v Madridu

Madrid, 17. jun. s. Ob navzočnem zastopnikih civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti ter raznih uglednih osebnosti, med njimi italijanskega poslanika markija Paoluccijs de Calboli, je bila zaključena protiboljševiška razstava. Pred veliko množico ljudstva je državni svetnik Ximenes Caballero imel govor o prevratnih silah, ki ogrožajo človečansko omiko, in je dokazoval nujnost učinkovite obrambe.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek, 18. jun.: Zaprtlo.
Sobota, 19. junija, ob 18.30: **Jesen.** Red B. Nedelja, 20. junija, ob 18.30: **Veliki mož.** Izven. Zadržan v sezoni, Znižane cene od 15 lir.

Gherardi: »Jefena.« Komedia v treh dejanjih. Osebe: Dr. Glosio — VI. Skrbnik, Pasti — P. Kovič, Teresa — Putjata - Nablocka, Giuditia — Sancihoa, Stefano — Nakrst, Carlo — Brezgar, Mario — Raztresen, Giulia — Gabrijele, Attilio — Verdonik, Maria — Simčičeva. Režiser: prof. O. Šest.

OPERA

Petek, 18. junija: Zaprtlo.
Sobota, 19. junija, ob 18.: **Madame Butterfly.** Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Nedelja, 20. junija, ob 17.: **Prodana nevesta.** Izven. Cene od 28 lir navzdol.

B. Smetana: »Prodana nevesta.« Komina opera v treh dejanjih. Osebe: Krušna — Janko, Ljudmila — Stritarjeva, Marinka — Vidalijska, Kecal — Lupaš, Janko — Cuden, Miha — Dolničar, Kata — Karlovska, Vašek — Banovec, Esmeralda — Ramškova, cirkuški ravnatelj — Jelnikar, indijane — Marenk. Dirigent: D. Zebre; režiser: C. Debevec; zborovodja: R. Simoniti; koreograf: ing. P. Golovin; scenograf: V. Skružnj.

Opera ima v študiju delo Eugena D'Alberta: »Mrtve očci.« Libreto zanjo sta napisala H. H. Ewers in B. Henry. Prevel je Niko Štrifot. Glavni partiji bosta pela Heybalova in Primožič, nadalje: Banovec, Kristančič, Polajnarjeva, Golobova, Karlovska, Poličeva, Stritarjeva. Dirigent: Samo Hubad; režiser: C. Debevec; zborovodja: R. Simoniti; scenograf: ing. arh. S. Rohman.

Kazni zaradi prestopkov proti prehranbenim predpisom

Kr. kvestura v Ljubljani je od 1. do 31. maja t. l. izrekla zaradi prestopkov proti prehranbenim predpisom in zaradi nelojalne spekulacije naslednje kazni:

zaradi opustitve izstavitve cenika: Franciška Poženel, prodajalka, iznaka 35.500 lir globe; Marija Dolenc, posestnica, Cesta v Mestni log 33, 500 lir globe, Ana Grum, posestnica, Karunova 8, 500 lir globe;

zaradi odtegnitve blaga redni potrošnji so bili prijavljeni vojnemu sodišču: Josip Adamič, brezposeln, Parmova 18; Julija Učak, delavka, Celovška 29; Anton Peklar, delavec, Milčinskega 26; Fani Lenček, gospodinja, Ciri-Metodova 33; Egidija Bahar, uradnica, Hranilniška 12; Angela Strekelj, gospodinja, Celovška 34; Roza Jeras, uradnica, Hranilniška 10; Helena Topolovič, uradnica, Vodnikova 15; Rudolf Potočnik, blagajnik, Jenkova 16; Katarina Hauptman, gospodinja, Ljubljanska 34; Alojzij Lemut, pek. Bernekarjeva 10; Fani Lemut, obrtnica, Bernekarjeva 10; Franc Kovačič, obrtnik, Gosposka 3; Franc Oven, delavec, Tržaška 4; Franc Loborec, brivec, Postojnska 14; Miloš Ileršič, mehanik, Rimska 13; Vincenc Simončič, obrtnik, Rožna dolina V/2 in Franc Adamič, uradnik, Celovška 151.

V ljubljanski okolici

Zaradi enakih prekrškov in nelojalne spekulacije je okrajni civilni komisariat v Ljubljani izrekel v aprilu naslednje kazni:

zaradi nedovoljenega zakola živine: Anton Mihelič, Sneiderje, 4.000 lir globe in zaplemba blaga; Slavko Samotarčan, Sinja gora, 1.000 lir globe in zaplemba blaga;

zaradi nezakonitega nakupa svežega mesa: Anton Černe, 500 lir globe;

zaradi nezakonitega prevoza živine: Anton Zajec, Jarše 7, 200 lir globe in zaplemba blaga;

zaradi nezakonitega mletja žita: Ivan Zupančič, Spolnj Kašelj 7, 100 lir globe in zaplemba blaga; Ivana Snoj, Spodnji Kašelj, 100 lir globe in zaplemba blaga; Srečko Lenček, Kleče 10, 400 lir globe in zaplemba blaga;

zaradi nedovoljenega prevoza racioniranih živil: Andrej Krajnik, Mali vrh, 50 lir globe in zaplemba blaga; Jospina Kastelic, Sela 6, 50 lir globe in zaplemba blaga; Ana Janežič, 50 lir globe, Franciška Primec, Bičje 2, 50 lir globe in zaplemba blaga.

V Novem mestu

Zaradi enakih prekrškov in nelojalne spekulacije je okrajni civilni komisariat v Novem mestu izrekel v aprilu naslednje kazni:

meš. lj. s. IVc Skalar Vinko 108, 11 V. d. lj. s. IVab Petelin Vladimir 107.

Ljudske šole, ženske skupine

1) III. dekla ljudska šola IV Markovič Marija 135, 2) lj. s. I. Lichtenurn IVA Grad Marija 133, 3) I. dekla lj. s. IV Potočnik Zora 132, 4) I. meš. lj. s. IVd Pogačar Marija 130, 5) VI. meš. lj. s. IV Zajec Breda 123, 6) lj. urš. s. IV Zemen Breda 121, 7) IV. meš. lj. s. IV Smrekar Jožica 118, 8) u.č. v. d. IV Mis Katarina 112, 9) II. meš. lj. s. IVa Cuderman Elizabeta 108, 10) II. dekla lj. s. IV Kavčnik Marija 97, 11) II. meš. lj. s. IV Herfort Marija 88.

Važno ponovno zagotovilo oblasti članom oboroženih tolpe

Ljubljana, 16. junija.

Vojaško sodišče je s sodbo proti Anžurju Vinku, aktivnemu članu oboroženih komunističnih tolpe, ki je bil obsojen kljub dejanski krivdi in skrivni pri zločinških dejanjih na smrtno robijo, ponovno dokazalo, da je in bo v po'ni meri izpolnilo obljubo, ki je bila: jamstvo življenja vsem, ki spoznajo, da so zašli na kriva pota, in se javijo oblastem.

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani se je 15. t. m. zagovarjal aktivni član oboroženih komunističnih tolpe Anžur Vinko.

Anžurja Vinka je sodišče obsodilo zaradi udeležbe pri napadu in usmrtni dveh Slovencev, Močilnikarja in Gamso, ter vojakov in zaradi krivde, da je z nasiljem odpeljal v komunistično tolpo Valentina

Jenka, Markuna Janeza in Viranta Franca, na smrtno robijo, upoštevajoč olajšilno okolnost, da se je obdolženec po vseh teh dejanjih prijavil oblastem in bil deležen slovesnega zagotovila vojaške oblasti, ki je pred mesecem dala jamstvo, da se vsakemu članu oboroženih partizanskih tolpe, ki se bodo prijavili oblastem, jamči življenje, četudi bi bili krivi katerih koli zločinških dejanj in so prišli do spoznanja, da so bili na krivi poti.

Državni tožilec je na današnjih razpravah ponovno pripiljal ta jamstva oblasti, ki naj bodo spet v opozorilo vsem, ki se vztrajajo in sodelujejo z roparskimi in protinacionalnimi tolpmi, da vendar krenejo na pravo pot in prenehajo z zločini in akcijami, ki so našemu ljudstvu le v nesrečo in pogubo.

Gospodarstvo

Organizacija delodajalcev

Iz porodica, ki ga je podal predsednik Pokrajinske zveze delodajalcev na nedavni seji te Zveze posnemamo še naslednje podrobnosti o novi organizaciji delodajalcev.

Pokrajinska zveza delodajalcev je bila ustanovljena z naredbo Visokega komisarja z dne 25. novembra 1941-XX. in tvori del nove sindikalno-korporativne ureditve v naši pokrajini. Ta ureditev je nekoliko drugačna kakor v ostalih pokrajinah, kjer so delodajalci združeni v vsedravnih in pokrajinskih oziroma meļpokrajinskih sindikatih. Ti sindikati so včlanjeni v federacije, ki so zopet združene v pokrajinskih zvezah ter tvorijo del štirih konfederacijskih strokov. V naši pokrajini pa so sindikati združeni v štirih združenjih, kar ustreza štirim vsedravnim federacijam v ostali Kraljevini. Vsa štiri združenja pa imajo skupno organizacijo Pokrajinske zveze delodajalcev, ki ji pripada popolno zastopstvo vseh delodajalcev Ljubljanske pokrajine. Z navedbo je bil določen postopek za pretvoritev nekaterih organizacij, ki v okviru nove ureditve nadaljujejo s svojim delom. Nekatero organizacijo so se združili, nekatere pa so bile razpuščene, ker ni bilo več razlogov za njih nadaljnji obstoj.

Združenje trgovcev je prevzelo 7 prejšnjih okrajnih združenj in njih zvezo, 13 krajevskih združenj gostinskih obratov in njih zvezo, kasneje pa z obolitvijo Inspekcije dela še združenje pekov, mesarjev in slaščičarjev. Združenje trgovcev šteje sedaj 22 sindikatov s približno 4.500 člani. Sindikati so naslednji: 1. trgovci s specijalno, 2. z železnico, 3. z vinom, 4. s šolskimi potrebščinami, 5. z manufakturnim blagom, 6. drogeristi, 7. veletrgovci izvozniki živine, 8. trgovci z galanterijskim blagom, 9. s čevlji, 10. trgovski zastopniki,

11. trgovci z usnjem, 12. s košeli, 13. s sadjem, 14. z živilni na debelo, 15. s kurlvom, 16. z lesom, 17. gostinska podjetja, 18. pekli, 19. mesarji, 20. slaščičarji, 21. trgovci z mešanim blagom in 22. s steklom in porcelanom.

Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov je prevzelo prejšnje Združenje bank in Zveze hranilnic. V štirih sindikatih (za banke, za hranilnice, za zavarovalnice in za vodilne uradnike) je včlanjenih 23 zavodov in 62 vodilnih uradnikov.

Združenje industrijev in obrtnikov je prevzelo poleg prejšnje Zveze industrijev še 7 strokovnih združenj (prevozna podjetja, avtobusna podjetja, knjigovodstvo, kartonažne obrti, grafična podjetja, graditelji in delodajalci tekstilne stroke). Obrtna podjetja spadajo v pristojnost avtonomnega odseka za obrtništvo. Kasneje so bili dodeljeni združenju še izdajatelji listov, gledališča in kinematografska podjetja in hišni posestniki. V odsek za obrtništvo se je združilo vsega 32 prejšnjih združenj. Združenje industrijev in obrtnikov ima v 16 sindikatih včlanjenih 250 podjetij s približno 6000 člani (brez hišnih posestnikov). Doslej so bili ustanovljeni naslednji sindikati: 1. založniška podjetja, 2. grafična industrija, 3. prevozna podjetja, 4. gradbena industrija, 5. lesna industrija, 6. usmjarška industrija, 7. tekstilna industrija, 8. mehanika in metalurški industrija, 9. papirna in kartonažna industrija, 10. lesna industrija, 11. oblačilna industrija, 12. živilska industrija, 13. rudarstvo, 14. elektrarne, 15. industrija gradbenega materiala, 16. kemična industrija in 17. hišni posestniki.

Odsek za obrtništvo ima približno 5.600 članov in je razdeljen na naslednje skupine: 1. lesna skupina, 2. dekoraterji in slikarji, 3. kovinske obrti, 4. vodovodni instalaterji, 5. oblačilna stroka, 6. čevljarstvo, 7. zlatarji in urarji, 8. steklarji in keramiki, 9. tekstilci in vezilje, 10. grafični, 11. fotografi, 12. izdelovalci glasbil, 13. kramnoski, 14. pomožne sanitetne obrti, 15. urejevalci hiš in vrtov, 16. frizerji in sorodne obrti, 17. dimnikarji, 18. mešana skupina podzelskih obrti, 19. mešana skupina raznih obrti, 20. prevozniki, 21. živilske obrti.

Združenje kmetovalcev je nastalo s spojitvijo Kmetijske zbornice. Glede na gospodarsko socialno strukturo v naši pokrajini je bil ustanovljen en sam sindikat, ki šteje 45.000 članov.

Zveza delodajalcev je pričela poslovati 1. januarja lanskega leta in je takoj začela z organizacijskim delom. V maju je bil prvi sestanek sveta Zveze, ki je pooblastil izvršilni odbor in mu določil delokrog. Izvršilni odbor je s tem postal praktični organ za izvrševanje vsega organizacijskega dela. Odobril je proračune zveze in združenj za dve leti ter računse zaključke in določil prispevke delodajalcev. Izdal je smernice o včlanjenju posameznih skupin delodajalcev, ki še niso bile včlanjene v eno od štirih združenj. Potrdil je pravila združenj, nakar jih je odobril Visoki komisar. Predlagal je tudi zastopnike delodajalcev za Pokrajinski svet korporacij in za druge ustanove.

Uradi zveze in združenj zaposlujejo sedaj 51 oseb. Proračuni zveze in združenj so znašali za leto 1942. 2.33 milijona lir. Dohodki so bili večji kakor je bilo predvideno v proračunih. Bilanca zveze in včlanjenih združenj pa izkazuje 2.3 milijona lir čistega dobička.

Gospodarske vesti

= Obvezna oddaja mleka na Hrvaškem. Hrvatski minister za narodno gospodarstvo prof. dr. inž. Balen je predpisal naredbo o obvezni oddaji mleka, o nadzorstvu proizvodnje in o prometu z mlekom in mlečnimi izdelki. Izvajanje te naredbe je poverjeno hrvatski Zajednici za mlekarstvo. Zaradi kritja prehranbenih potreb prebivalstva odreja naredba, da morajo proizvajalci obvezno oddajati mleko v določenem času in po določeni ceni. Najmanjša količina, ki jih je treba oddati, so naslednje: od ene molzne krave 1 l, od dveh molznih krav 3 l, od treh molznih krav 5 l, od 4 molznih krav 8 l, od 5 molznih krav 12 l in od vsake nadaljnje molzne krave 3 l dnevno. Občinska in mestna poglavarstva bodo izvršila popis molznih krav. Lastnikom prijavljenih molznih krav, ki pravilno oddajajo mleko, se molzne krave ne smejo prisilno odkupiti in tudi krma ne more biti predmet prisilnega odkupa, izvzemši količine za letno prehrano živine. Na vsem državnem področju je dovoljena prodaja mleka potrošnikom le onim osebam, ki so za to pooblašene od Zajednice za mlekarstvo.

= Finance Sovjetske Rusije. Vlada Sovjetske Rusije je že pred izbruhom vojne objavljala le pomanjkljive podatke o svojih finančnih, po izbruhu vojne pa je tudi to poročanje ustavila. Te dni je sovjetski državni komisar za finance Svjerev podal nekaj števil, ki pa so prav tako pomanjkljive in se nanašajo zgolj na posojila. Svjerev je dejal, da je sovjetska vlada v desetih letih pred vojno (v razdobju od leta 1931 do 1941) najela za 66 milijard rubljev notranja posojila. Prvo vojno posojilo je bilo izdano leta 1942. in je prineslo le 13.2 milijarde rubljev. Pravkar zaključeno vpisovanje drugega vojnega posojila pa je prineslo še manjši znesek, namreč 12 milijard.

Natečaj telesne vzgoje v letu XXI

Ljubljana, 17. junija.

Kakor smo že poročali, je bila v soboto popoldne na ljubljanskem stadionu smotna telesne vzgoje ljubljanske šolske mladine. V naslednjem objavljamo končni izid natečaja telesne vzgoje po posameznih skupinah:

Moške višje srednje šole

1) I. moška realna gimn. Vb Stojan Rudolff 135, 2) klas. gimn. VIIb Kopač Milan 134,50, 3) I. m. r. g. VIa Gorjup Jerj 130, 4) III. m. r. g. Vb Terčič Remigij 126, 5) klas. g. Vc Kveder Anton 125,50, 6) srednja tehnična šola Iab Sinkovec Janez 124,50, 7) I. m. r. g. VIa Samec Vaso 124, 8) IV. m. r. g. VII Jevnikar Janez 123, 9) I. m. r. g. VIIb Koritnik Marjan 121,50, 10) I. m. r. g. VIc Ravnikar Vinko 121, 11) kl. g. VIa Habjan Andrej 120, 12) kl. g. VIc Galjor Marko 120, 13) učit. s. IVa Urbančič Anton 119,50, 14) III. m. r. g. Va Mančini Marko 114,50, 15) II. m. r. g. V Tošar Milan 114, 16) sr. tehn. s. Ie Tomažič Davorin 114, 17) III. m. r. g. VIa Križnik Danilo 113, 18) učit. s. IIIa Češarek Franc 113, 19) II. m. r. g. VIa Bregar Drago 113, 20) I. m. r. g. VIa Troha Aleksander 112,50, 21) I. m. r. g. Va Pahor Vid 112,50, 22) učit. s. Ia Ferbežar Franc 111, 23) III. m. r. g. VII Makoter Marjan 109, 24) I. m. r. g. Vc Podlogar Dragan 103.

Moške nižje srednje in meščanske šole

1) Klasična gimnazija IVa Smole Emil 137, 2) kl. gimn. IVa Smole Dominik 134,50, 3) kl. g. IIIa Jerebič S. 132,50, 4) kl. g. IVb Novak Franc 130, 5) I. m. r. g. IIc Struna Ljubo 129,30, 6) kl. g. IIIb Erjavec M. 129, 7) I. m. r. g. IIb Stravs Miroslav 129, 8) IV. m. r. g. IIIa Ceglar Ivan 127,80, 9) I. m. r. g. IIa Silič Tihomir 126,70, 10) II. r. g. IVa Kužnik Emil 125, 11) I. m. r. g. Id Stare Franc 122,50, 12) II. m. mešč. s. IVab Vinkler Boleslav 122, 13) IV. m. r. g. IIb Zupet Janez 121,40, 14) II. m. mešč. s. IIIb Ivanuša Mirko 121,20, 15) I. m. r. g. IIIb Pogačnik Marij 120,50, 16) I. m. r. g. Ic Bašin Zoran 119,50, 17) II. m. mešč. s. Ic Konjar Julijan 119, 18) III. m. r. g. IVb Zalokar Zoran 118,50, 20) IV. m. r. g. IIa Planinc Vladimir 118, 21) I. m. r. g. IIa Sluga Zdenko 117, 22) I. m. mešč. s. IV Bevc Milan 116,50, 23) I. mešč. s. IIIa Volje Janez 115, 24) III. m. r. g. IIb Majdič Ferdinand 113,75, 25) II. m. r. g. IIIa Seme Jože 113,50, 26) kl. g. IVc Janežič A. 113,40, 27) IV. m. r. g. Ia Por Pavel 111,20, 28) III. mešč. s. IIIa Klopčič Lado 110,50, 29) III. m. r. g. IIIa Smrekar Ivan 110, 30) IV. m. r. g. IVc Košak Ivan 109,40, 31) III. m. r. g. IIa Guštin Julij 108,70, 32) IV. m. r. g. IIIb Radonič Marjan 108,50, 33) II. m. r. g. IVab Rekur Branislav 108,30, 34) IV. m. r. g. Ib Sušteršič Boris 108, 35) IV. m. r. g. IVa Faganel Franc 107,40, 36) I. mešč. s. Ic Oblak Maks 105,50, 37) III. mešč. s. IIa Gale Jože 102,50, 38) II. m. mešč. s. IIa Hacin Martin 102, 39) II. m. r. g. IIb Božič Peter 99,50, 40) II. m. r. g. IVa Pišejer Adolf 97,20, 41) III. m. r. g. IVa Perles Henrik 92,10, 42) III. m. r. g. IVb Dular Marjan 92, 43) III. mešč. m. s. Ia Hribar Ivan 90,

44) I. mešč. m. s. IIa Grunt Ludvik 88,50, 45) II. m. r. g. IVb Logar Milan 86,70.

Ženske višje srednje šole

1) II. ženska realna gimn. Vb Koren Marija 134,80, 2) II. ž. r. g. Vb Rebernik Magda 134,60, 3) učit. s. Ib Kovač Marijana 134,30, 4) I. ž. r. g. Vb Marinšek Viktorija 130,80, 5) učit. s. IIc Lukantič Franciška 130,70, 6) učit. s. IIId Rajšp Bernarda 130,40, 7) učit. s. IVb Fabjan Desanka 129,80, 8) učit. s. IVc Darovec Cirila 128,30, 9) II. ž. r. g. VIa Likar Dunja 126,90, 9) učit. s. II Mejala Marija 126,90, 11) I. ž. r. g. VIa Gajski Olga 126,50, 12) II. ž. r. g. Va Holeček Irena 124,20, 13) dvoraz. trg. s. Ib Trebus Majda 120,30, 14) dv. trg. s. Ib Rakun Draga 120, 15) učit. s. Ia Remic Cvetka 119,90, 16) urš. učit. s. Korbun Julka 119,50, 17) dv. trg. s. Ic Bitenc Mirka 118,80, 18) urš. učit. s. V Mrak Fani 117, 19) dv. trg. s. Ia Paternost Breda 115,50, 20) trg. akad. Ib Kapus Vida 114,50, 21) kl. g. Va Lajovic Polonca 114, 22) dv. trg. s. IIab Jug Mira 111,45, 23) I. ž. r. g. Vb Zupančič Vida 109, 24) I. ž. r. g. VIa Troha Eva 108,60, 25) obrtna s. I Hvale Jožica 103,10.

Ženske nižje srednje in meščanske šole

1) II. mešč. mešč. šola Iib Ropret Marija 136,70, 2) kl. gimn. IV Volčič Marija 136,50, 3) I. ž. r. g. IVd Modic Anica 136,15, 4) mešč. s. Lichtenurn 136, 5) II. mešč. mešč. s. IVb Suflaj Marija 135,60,

KULTURNI PREGLED

Akvaristi Bruna Vavpotiča

V Obersnelovi galeriji je priredil razstavo svojih akvarelov slikar in scenograf Bruno Vavpotič, ki je razstavljal zadnji pred dvema letoma skupaj s svojim pokojnim očetom. Dines je pokazal po večini najnovejša dela, nekaj jih je iz prejšnjih let: to so verjetno izvenljubljanski pokrajinski motivi (Ribnica, Kranjska gora, Podkoren i. dr.).

Vavpotičevi novi akvaristi, ki nam prikazujejo Ljubljano v njenem mestnem krajinskem ambientu pomenijo tako nadaljevanje slikarjevega študija in poslobovne v snovi, kakršna se je mogla na naših tleh kar najbolj poljudno udomačiti, da je bil akvarel kot tehnika bolj redek in po krivici omalovaževan material. B. Vavpotič je prinesel že pred leti s svojih potovanj (Pariz, Praga, Benetke) akvarele, v katerih je veljalo glavno slikarjevo zanimanje mestni arhitekturi, bolj ali manj zanimiv motivom v ulicah in trgih. V zadnjih letih, zlasti danes, pa je B. Vavpotič pokazal lepo in solidno tehnično znanje v podajanju ljubljanskih motivov, ki vsebujejo splošno toliko slikovitih, umetniško oko razveseljujejočih lepot. B. Vavpotič je skušal zajeti razpoloženje in barvne posebnosti našega mesta v zvezi s prostorno poglednimi učnimi perspektivami, s široko razprostrtimi arhitekturnimi perspektivami in s posebnim poudarjanjem stilizirane kulisarije oblikov. Ker je videti ta način podajanja bolj zunanji, vnesen v velemestnih perspektivah, ki jih Ljubljana nima, je najbolj pristno podano okolje tih in neznanstvenih predmetnih kotičkov, ki jih občutiti največ intimnosti in individualnosti značilnosti. Zato je »Trnovo« (št. 21) najboljše razpoložljivo in res slikarsko kompozicijsko delo, ki zasluži po svoji vsebinski in formalni skladnosti posebno opozorilo. Lepo posrečeni so tudi značilni motivi ob Ljubljani, rahlo megleno ozračje, ki se izgublja v daljavo. Precej enolično pa je pojmovano svinecno oblačno nebo na onih podobah, kjer je spodnji del tal z arhitekturo, pasanti in drevesjem v svetlejšem in značilnejšem tonu. Vavpotičeve realistične impresije so čisto prepregnate v ekspresivno težnjo in svojevrstno romantično čustvenostjo, »Nunška cerkev«, »Svet Peter II«, »Franciškan« (i. dr.) ki bo izoblikovala Vavpotičev akvarelni slog v krepko umetniško svojstvo, čim bo uravnotežil očitne neskladnosti med črčanjem, svetlobo in krajinskimi predmeti. Poleg »Trnov« je zanimivo in prijetno delo tudi »Nabrežje« (št. 33), rešitev, ki prekaša realistično prenašanje tipp, kakor je pojmovan na vedutah, n. pr. št. 8, 9, 14, 15, 19. Izmed neljubljanskih kompozicij je dobra zlasti »Jesen nad Mokronogom«. F. Š.

Dva učbenika

Mario Pasqualis, Primi passi. Avviamento metodico allo studio della lingua italiana. A. Mondadori.

V knjigi na 208 str. v 8° je izšel prvi del novega učbenika za slovenske in hrvatske šole. Pisec pravi v uvodu, da je njegova knjiga posvečena otrokom kakor odraslim samoukom, ki skoraj ne poznajo slovnice, učenja lastnega maternega jezika in potakem ne morejo uspešno slediti smotnemu pouku slovnice se neznane jezika. To pa pisca seveda ne ovira, da ne bi vplel v učno slovnico od prvih stavkov in prvih vaj z logično zaporednostjo do nadaljnjih stopenj, tako da vsa njena pravila prehajajo v učenca nezvesto, vendar pa trajno. Knjiga skuša prikazati italijanski jezik kot življenjski organizem, ki poganja iz neposredne in poslednje intuicije in so mu temelji skupine tipičnih besed. Ta metoda se izogiba neprestani in dolgočasni primerjavi med novim in maternim jezikom, ker pisec meni, da je taka primerjava uspešna samo na višji stopnji, ko učenec že nekoliko pozna slovniki stroj svojega maternega jezika in tuji jezik. Materni jezik — slovenski in hrvaščina — se uvaže — v tej metodi samo kot razlaga italijanskih besed in stavkov. Avtor se trudi po čim večji nazornosti, pri tem mu pomagajo tudi risbe in izbira črkovnega materiala. Slovenski in hrvaški izrazi so zbrani ob koncu vsake posamezne lekcije in v dostavku, ki obsega tudi pregled spregatev.

Pasqualisov učbenik je med dosedanjimi šolskimi knjigami zaradi svoje metode in opreme povsem svojevrsten in nov. Knjiga bo koristila vsem, ki se hočejo brez posebnega truda s slovnico in po najlažji poti učiti v elementarni italijanščini. Slovenski učenec bo pri tem spoznaval še drugi jezik: hrvaščino, ki je zastopana s istim besedilom kakor slovenščina. Če uvažujemo, da je knjiga natisnjena v Veroni, je korektura slovenskega in hrvaškega besedila še dovolj skrbna.

G. Androvič-A. Kacin: Grammatica slovena. Morfologia — Sintassi — Esercizi — Nomenclatura — Fraseologia. II. edizione. Antonio Vallardi, Milano. 180 str.

Prof. Ant. Kacin je pregledal, popravil in z nekaterimi dostavki (sintaksa, vaje v imenstvu in izrazu) izpopolnil Androvičovo Slovensko slovnico za Italijane. V tej izdaji in z izpopolnitvami, ki samo dvigajo vrednost in uporabnost, bo ta slovnica bolj kakor drugi priročniki te vrste ustrezala svojemu namenu. Slovnica je sestavljena po metodi, ki se bistveno ne razlikuje od običajnih slovnice namenjenih tako za šolski kakor za zasebni študij, vendar ima nekatere očitne prednosti: predvsem ni obtežena z ničemer nepotrebnim, je pregledna in jasna v kratki, logično se stopnjujoči razlagi, naveda prav številne primere besedila in izraza, vaje tvorijo poseben, dodaten oddelek knjige in se zato ne vpletajo med slovniki pouk, ob koncu je v konverzijski obliki upoštevana tudi frazeologija, kolikor je potrebna v vsakdanjem življenju. Pri besedah je vedno označen tudi naglas. Lično opremljena knjiga bo dobro ustrezala svojemu prvenstveno praktičnemu namenu uvažanja Italijanov v zgradbo in besede slovenskega jezika.

ZAPISKI

Razdelitev nagrad letošnje Quadrennale. Iz Rima poročajo, da se je sestala komisija za razdelitev nagrad letošnje Quadrennale. Prvo nagrado v znesku 100.000 lir je prejel slikar Gianni Vagnetti. Prva nagrada za kiparstvo, hi znaša takisto 100.000 lir, je bila podeljena kiparju Giacomu Manziju. Dve drugi nagradi za slikarstvo in kiparstvo v znesku po 50.000 lir sta prejela slikar Filippo de Pisis in kipar Venanzo Crocetti. Štiri nagrade po 25.000 lir so bile podeljene slikarjem Amerigu Bartoliju in Albertu Ziveriju ter kiparjem Lucianu Minguzziu in Micheleju Guerrisiju. Nagrado v znesku 10.000 lir za grafično umetnost je prejel

Kronika

* Škof iz Civitavecchie poroča papežu. Papež je te dni sprejel v posebni avdienci mon. s. Draga, škofa iz Civitavecchie, škof je papežu poročal o škodi, ki je nastala o priliki sovražnih napadov na imenovano mesto. Na koncu je papež sporočil prebivalstvu Civitavecchie svoj očetovski blagoslov.

* Smrt Skanderbegovega potomca. Iz Salerna poročajo, da je v Auletii umrl don Francesco Castriota Skanierbeg, mark Aulettski. Pokojnik je živel v bližini Salerna na svoji graščini.

* Dober pridelek žita v milanski zadrugi. V Milanu imajo kmetijsko zadrugo, ki je svoja zemljišča letos posejala v pretežni meri z žitnim zrnjem. Zdjaj so žito omlatili ter ugotovili, da znaša pridelek 1500 stotov. V primeri z lanskim letom je pridelala zadruga letos 600 stotov več žita.

* Začetek žetve v gorizijski pokrajini. Prefekt gorizijske pokrajine je izdal odlok, da se ima začeti žetev in mladev žita na njegovem področju v ponedeljek 21. junija.

* Sporazum o italijansko-nemškem filmskem sodelovanju. Pri ministrstvu za ljudsko kulturo so bila zaključena pogajanja glede sodelovanja v kinematografski stroki med Italijo in Nemčijo. Novi sporazum predvideva velik izvoz italijanskih ter odgovarjajoč izvoz nemških filmov.

* Trojčke so krstili. Na binkoštno nedeljo so prinesli v vatikansko baziliko h krstu trojčke Karoline Tommasi, žene zidarja De Carlija. Žena je povila trojčke dne 21. aprila, otroci pa so bili tako slabotni, da so jih krstili šele dobrih šest tednov po rojstvu. Dobili so imena Romolo, Remo in Italo.

IZ LJUBLJANE

u— Vsi smo veseli sonca. Po dolgotrajnem deževnem vremenu, ki je bilo le za binkošti prekinjeno s sončnim dnevom, je včeraj spet posijalo sonce. Že v sredo zjutraj je kazalo na zboljšanje vremena, ko se je začel uveljavljati sever. Toda deževalo je ves dan do pozne noči, kakor da naša vremenska pravila nič ne drže. Zvečer se je še enkrat vnela borba med vetrovi in nazadnje je le prevladal sever, ki je čez noč prepodil goste mreže deževnih oblakov, tako da je zjutraj nad pokrajino visela le debela megla. Že kmalu dopolne jo je sonce razprožilo in potem ves dan ogrevalo ohlajeno ozračje in sušilo močno prepeljeno zemljo. Spremembe vremena so

Z Gorenjskega

Italijansko-nemško društvo v Celovcu. Te dni se je pripeljal v Celovec Kr. italijanski poslanik pri berlinski vladil Dino Alfieri. Prišel je na ustanovni občni zbor društva prijateljev Italije in Nemčije. Občnega zbora sta se udeležila tudi župni vodja Rainer in general SS oddelkov Moroz. Za predsednika organizacije je bil izvoljen Peter Pirchan. Manifestacija se je zaključila z vzdiki Duceja in Hitlerja.

V Kranjski gori je bila prirejena sportna tekma, kakršne so v Nemčiji v navadi, na Gorenjskem pa je bila prva te vrste. Dekleta so nastopila razen k tekmi za najboljši sportni uspeh tudi k preizkušnji znanja in petja, kolikor so pridobile v šolanju

na taborenju v Ratečah-Planici, v Kranjski gori in v Gozdu-Martuljku. Popoldne je bila glasba prireditev, h kateri so prišli tudi predstavniki oblastev in organizacij z okolišnim načelnikom dr. Hochsteinerjem na čelu. Fantje in dekleta so predvajali igre, plese in pesmi, nazadnje pa sta tekmovali dve taborišči v petju. Na zaključku je bila počastitev zmagovalcev ter je bilo odlikovanih 35 fantov in deklet. Okrožni načelnik je posebno pozdravil fante in dekleta, ki so prišli iz nemških pokrajin, ogroženih od sovražnega letalstva, v gorenjsko taborišče, kjer se sporazumevajo z gorenjsko mladino.

V Kranju sta bili dve družabni prireditvi. Dekleta, ki so opravljala pomožno službo, so priredila pester večer; čisti dobilek je šel v dobro Rdečemu križu. Spored je bil raznovrsten. Kranjski krajevni skupinski vodja Ludvik Klösch pa je priredil pri »Stari pošti zabavno prireditev za svoje najmlajše sodelavce in njihove družine. Prišla sta tudi okrožni načelnik in župan. Prireditelji večera se je zahvalil sodelavcem za delo pri obnovi Gorenjskega. Organizacijski vodja Jungschaffer je prednašal pesmi, ki so opozarjale na resnost časa.

Novi grobovi. Na Goliniku sta umrla Jožeta Jelarjeva in Fric Lis. V št. Vidu: Matilda Arharjeva in Katarina Lapajnetova. V Senčurju: štefka Krošljeva, Ciril Jenko, Marija Kadičeva, Terezija Hudobinkova in Franc Rabič. Na Brezjah: Jožef Sušteršič in Marija Karu, v Medvodah pa Matilda Käferjeva, Rudolf Černe, Franc Jamnik in Julka Hočevarjeva.

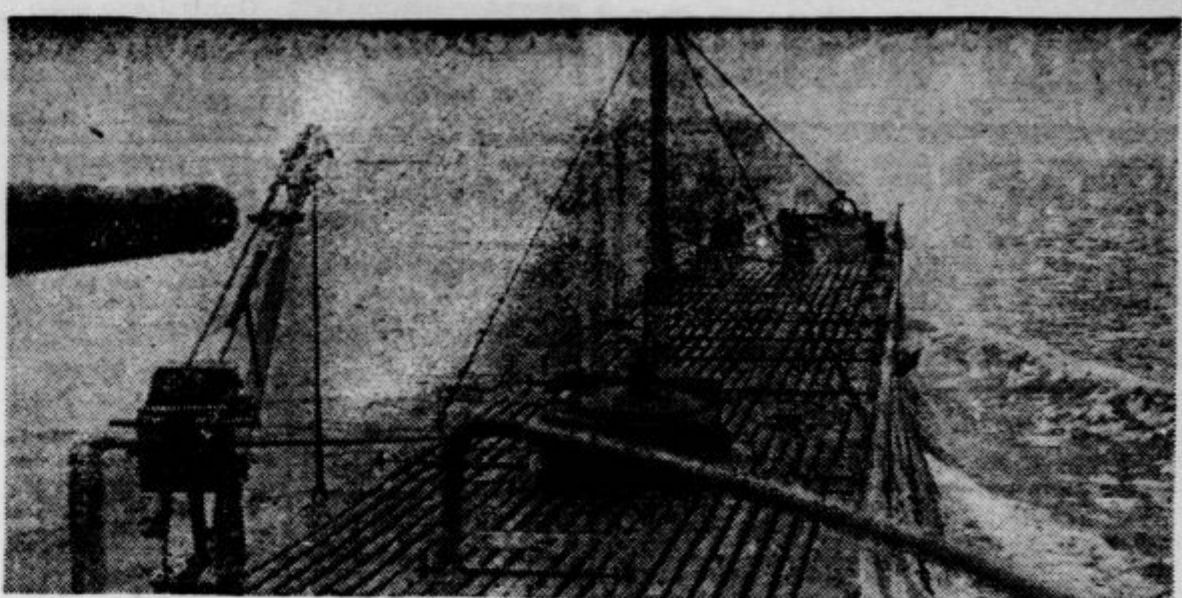
Obisk z Dunaja. Nadomestni pokrajinski vodja Scharitzer z Dunaja je v spremstvu koroskega nadomestnega vodje Thiemla obiskal več šol v kamniškem okraju, kjer so uslužbene dunajske učiteljice. Prisostvoval je pouku, pregledal stanovanja in šolska poslopja ter sprejemal želje mladih učiteljev. Na koncu je ugotovil, da mlade Dunajčanke zmagujejo vse težave in da so zadovoljne.

Spodnja štajerska

Novi grobovi. V visoki starosti 85 let je umrla na Muti najstarejša Nemka v Dravski dolini, vdova po trgovcu ga Rufina Pot-schwauschegg. Pokopali so jo v torko popoldne. V Mariboru so umrli: 38 letni pivovarniški delavec Alojz Valé iz Laškega, kamor so pokojnika pripeljali, železničarjev sin Karel Marčič s Tenzega, železostrovarjeva hčerka Angela Savinčeva iz Račega in trgovčev sin Karol Unger iz Maribora. Na Gorici pri Dobrni je umrl 73 letni Franc Verdelj. Nadalje je umrla v Mariboru ključničarjeva hčerka Erika Langhammerjeva, na Pohorju pa starugarjev sin Henrik Javšovec. V Celju je umrl trgovec Jožef Kores iz Šostanje, star 57 let, in so ga pokopali na mestnem pokopališču v Celju. V starosti 63 let je umrl v Celju Stefan Hmelina. V Kijevu pa se je smrtno ponesrečil 25 letni mehanik Hans Donik iz Razvanja.

Učiteljstvo mariborskega in slovenjraškega okoliša je zborovalo v Vuzencl. Prisostvovali so pouku v višji skupini. Š. Solarij so razpravljali o temeljnih pravilih krajevne zaštite pred letalskimi napadi. Nadalje so razpravljali o razsah ter o nabiranju in pravilnem sušenju zdravilnih rastlin. Za slovo so obiskali gaj junakov na bližnjem griču, od koder je razgled po Dravski dolini.

Tekma mladine ljutomerskega okrožja je bila v binkoštnih praznikih v Ljutomeru. Jutranja slovesnost je bila na Glavnem trgu, nato so se pričele tekme v Hraščinu. Okrog 1000 dečkov in deklic je tekmovalo v telovadbi in raznih sportnih panogah. Največ zmag je odnesla ljutomerska mladina.

Italijanska podmornica odhaja iz svojega oporišča na vojno krizarjenje po Sredozemskem morju

Vesela glasba je bila na sporedu pester prireditve v sredo zvečer v Götzovi dvorani v Mariboru. Sodelovali so razni mariborski umetniki. Večer je bil namenjen ranjenecem in starim bojovnikom iz Maribora. Igrale so bramborske godbe in operni orkester. Čisti dobilek je bil namenjen Rdečemu križu.

Novi nesreča na progi. Poročali smo, da je pri št. Ilju v Slovenskih goricah vlak povozil dve deklici. O podobni nesreči poročajo iz Kicarja pri Ptuj. 14 letni posestnik sin, Stanko Arnuš, se je peljal na kmečkem vozu, v katerega sta bili vpreženi dve kravi. Ko je bil na progi, je v smeri od Središča pridrvel vlak, ki je zdrobil voz in ubil mladeniča. Od obeh poškodovanih krav so morali eno na mestu zaklati.

Usodni padci. V Oplotnici je padel 16 letni učenec meščanske šole Avgust Berglez tako nesrečno s poda, da je kmalu nato izdihnil. Pri Sv. Marjeti ob Pecnici pa je 63 letni krovac Jakob Lovrenčič padel s strehe 8 metrov globoko. Obležal je s polomljenimi rokami in nogami ter s smrtonosnimi notranjimi poškodbami. V mariborski bolnišnici mu skušajo rešiti življenje. Tudi 33 letna železničarjeva žena Pavlina Breznarjeva iz Dolnjih Hoč je po nesreči padla s poda in se nevarno polomila. Z vagona pa je padla 33 letna snailka Marija Kašova iz Maribora in se poškodovala na desni nogi. 39 letni Vinko Šostarič iz Maribora si je pri padcu zlomil levo nogo.

Iz Hrvatske

Parma pozdravlja skvadriste, ki so se vrnili iz Hrvatske. Te dni so se vrnili v Parma skvadristi iz Emilije, ki so se mudili po službeni dolžnosti nekaj časa na Hrvatskem. Sprejela jih je množica ljudstva, ki jih je toplo pozdravljala. Skvadrističnim članom sta bili podeljeni dve srebrni kolajni, pred brnastih kolajn in 18 vojnih križcev.

Rdeči križ je izdal za ranjence in onesposobljene borce 5 in tri četrt milijona kun. Po najnovejših statističnih podatkih je hrvatski Rdeči križ izdal za pomoč onesposobljenim hrvatskim borcem 5,755.036 kun podpore.

Pogrebnik deček. Trgovec Aleksander Kosec iz Zagreba je prijavil policiji, da pogreša svojega 12 letnega sina Branka in prosi vsakogar, ki bi kaj vedel o njem, da to sporoči njemu ali policiji. Uspehi tenorista Vlahoviča. V Zagreb se je vrnil na krajši odmor operni pevec Pavao Marion — Vlahovič, ki je imel 161 koncertov v raznih mestih in tvmnicah v Nemčiji. Na poti v Zagreb je dobil Vlahovič poziv državne opere v Dresdenu, naj se takoj vrne, da bo nastopil s slavno italijansko pevko Caniglio v »Tosca«.

Elektrifikacija hrvatskega podeželja. Dela pri uvedbi električnega toka v občini Vidovec pri Varaždinu hitro napredujejo. Električni tok bo dobilo 8 vasi, v katerih je okoli 800 gospodinjstev. Po dosedanjih načrtih bo zagorela elektrika v občini Vidovec že avgusta.

350 letnica zmage nad Turki bodo slovenski proslavili v Sisku 27. t. m. Za proslavo se vrše velike priprave in je sestavljen poseben odbor, ki namerava izdati knjigo o zgodovinski mesta Siska. Obenem s proslavo 350 letnice zmage nad Turki bo mestno gasilno društvo proslavilo tudi 75 letnico svojega obstoja.

Novo franko-znamke. Dne 7. junija so z odobrenjem m/n strstva za promet dal v promet nove poštne znamke v spomin Zrinjskega in Frankopana. Znamka za eno kuno ima sliko Katarine Zrinjske in je temno modre barve. Znamka za dve kuni je temnozeleno barve in ima sliko Krste Frankopana. Znamka za 3,50 kune pa je rdeče-rjave barve in ima sliko Petra Zrinjskega. Imenovane znamke bodo v prometu do polne razprodaje.

Zakonska odredba o bolnišnicah je bila nedavno izdana in objavljena v »Narodnih novinah« z dne 2. t. m. Po določilih omenjene zakonske odredbe bodo pomožni zdravniki v večjih bolnišnicah smeli ostati samo določen čas, potem pa bodo morali prevzeti samostojne oddelke v manjših bolnišnicah. Rentgenologi in fiziologi bodo imeli po 50 dni letnega dopusta. Zakonska odredba vsebuje tudi desetletni načrt za izgradnjo in izpopolnitev bolnišnic.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik šteje 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všteto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenčena moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadni 2.70 lire; fižol 6 lir za kg.
2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina soljena 19 lir za kg; mast 17 lir za kg.
3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter.
4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.
5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg v kockah 8.35 lire.
6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za sto; mehki roblanci (žamane), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za sto; trda razžagana drva 40 lir za sto; enotno milo, ki vsebuje 23-27% kisline, 4.10 lire za kg.

SPORT

IX. kolo za točke

V nedeljo prvenstveni tekmi: Ljubljana - Hermes in Mladika - Vič

Po binkoštnem odmoru, ki pa prav za prav niti ni bil posvečen počitku, se bodo naše nogometne enajstorce prihodnjo nedeljo spet zvrstile v naslednjem prvenstvenem kolu, ki je že deveto po vrstnem redu in zaključuje obnem prvi dve tretjini tekmovalja.

V I. diviziji

se bosta to pot srečali moštv Ljubljana in Hermes. Če pogledamo dosedanje uspehe in neuspehe obeh nedeljskih nasprotnikov, nam skoraj ni težko napovedovati zmagovalca. Ljubljana, ki je letos že dvakrat zmagala nad Hermesom z zvečnim izidom 5:1, je tudi v vseh ostalih prvenstvenih tekmah pokazala toliko premoči, da ji brzkone tudi v nedeljskem srečanju ne bo spodletelo. Res je sicer, da ima v tabeli samo dve točki več od Hermes — to sta oni dve, ki jih je knjižila v srečanju z njim —, toda podrobni rezultati kažejo, da belo-zeleni v nobeni tekmi — razen v oni prvi z Marsom — niso bili skopi glede dajanja golov, so pa tudi mimo tega pokazali največ znanja in stalne forme med vsemi udeleženci turnirja. Hermežani zavzemajo trenutno v razpredelnici dovolj ugoden položaj, ki so si ga deloma »priporili« tudi za zeleno mizo, toda ne glede na to so vse preveč vihravi in nezanesljivi, da jim bi to pot lahko preokovali več kakor častno rešitev iz afere. Kljub vsem tem ugotovitvam v naprej pa je gotovo, da bo borba med tema dvema starima nasprotnikoma za nogometne časti v domači okolici zagrzena in napeta prav do zadnjega udarca. Kje in kdaj bosta obe moštv nastopili, se nismo mogli izvedeti, toda pravico izbire igrišča ima to pot Ljubljana, o kateri pa ni znano, ali se ji ne bo spet odpovedala kakor pri zadnji podobni priložnosti.

V II. diviziji

se bosta isti dan in v predtekmi k gornji tekmi sestali enajstorce Mladika in Vič. Mladikarji so že v prvem srečanju odvzeli Vičanom obe točki s sigurnim rezultatom 4:2, toda v nadaljnjem poteku tekmovalja se je po kazalo, da je med obema moštvoma mnogo več razlike, kakor kažejo one številke. Od tod je prišlo tudi, da je Mladika sedaj in morda tudi dokončno krepko na prvem mestu z vsa 7 točkami, medtem ko Vičani v vseh osmih nastopih letošnje sezone še niso mogli zabeležiti nobenega pozitivnega izida. Toda tudi v nedeljo jim brzkone ne bo preostalo drugega kakor trda in žilava obramba, da bodo kolikor se da častno prebrli še to zapreko na poti do srečnega zaključka. Kajti reševati in rešiti nimajo več ničesar!

SLUŽBENE OBJAVE

iz urada CONIA

NOGOMETNA ZVEZA

- Objava št. 17. Ljubljana, 17. jun.
1. Koledar prvenstvenih tekem 27. junija t. l. I. divizija: Mars - Dopolavoro t. t.; II. divizija: Korotan - Zabjak; rezerve: Mladika - Vič; Ljubljana - Hermes; Korotan - Zabjak; mladine: Hermes - Zabjak; Mladika - Dopolavoro t. t.; Ljubljana - Mars. — Službojuči odbornik g. Zorko Franjo.
 2. Protestu Hermes proti verifikaciji prvenstvene tekme rezerv, ki je bila odigrana dne 23. maja t. l., se ugoti ter se tekma razveljavi; odreja se nov termin zanj, in sicer 24. junij v prireditvi SK Marsa.
 3. Vzame se na znanje, da Dopolavoro t. t. ne bo dalje igral v prvenstvu rezerv.
 4. Koledar prvenstev, tekem dne 20. junija t. l.: Igrišče Ljubljane: ob 17: Zabjak - Ljubljana mladine in ob 18: Ljubljana - Hermes (I. divizija); Igrišče Hermes: ob 9: Vič - Ljubljana rezerv; ob 10: Vič - Mladika mladini; ob 11: Zabjak - Hermes rezerv; Igrišče Mladike: ob 15:15: Mladika - Vič (II. divizija); Igrišče Marsa: ob 9:30: Dopolavoro t. t. - Hermes mladini in ob 10:30: Mars - Mladika rezerv.
 5. Odobri se odigranje prijateljske tekme: kombinirano moštvo Ljubljane - Hermes — kombinirano.
 6. Pozivajo se na zaslišanje v ponedeljek, 21. junija, ob 17.30 v pisarno zveze: Kisel Franc (Dopolavoro t. t.) in Florjančič (Vič).
 7. Kazenski postopek zoper Doberleta Miodraga (Mars) se ustavi.
 8. Kaznuje se z dvotedensko prepovedjo igranja po § 31. igralec SK Ljubljane Perharič Stane. Kazen mu poteče 30. junija. Kaznuje se z ukorom igralec Hermes Accetto Bojan.

s— Lahkotletska zveza v Ljubljani objavlja »žubeno: Obveščamo vse klube, g. sodnike in občinstvo, da bo klubsko prvenstvo dne 20. t. m. ob 9.30 na stadionu SK Planine ob Ciril-Metodovi cesti in ne na stadionu Hermes, kakor je bilo objavljeno prvotno. (Iz objave št. 14 z dne 16. tega meseca.)

s— Zbor lahkotletskih sodnikov objavlja »žubeno: Obveščamo vse g. sodnike, da bo klubsko prvenstvo dne 20. t. m. na stadionu SK Planine ob Ciril-Metodovi cesti. Prosimo g. sodnike, ki so v skupini »A«, naj se javijo na igrišču ob 9. polnoštevilo. Posebna obvestila bodo prejeli vsi g. sodniki, ki imajo ta dan službo, na igrišču. (Iz objave št. 8 z dne 16. t. m.)

s— SK Vič poziva vse članstvo, da se udeleži obveznega sestanka danes, v petek, 18. t. m., ob 20, pri Oblaku v Glinski ulici.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30, za drž. in prov. takso — 60, za danjanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.— Za ženske in dopisovanje je plačati za vsako besedo L. 1.— za vse druge oglase L. 60 za besedo, za drž. in prov. takso — 60, za danjanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

Hišni posli
dobijo službo

Dekle
ki samostojno kupa in opravlja tudi druga gosp. dela — sprejemne k. maleševini boljši družini. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Spretna in izveščena«. 10023-16

Gospodično
ki zna neki rokodelski stvari sprejme k. drevna otroka — v starosti 5-8 let za dopolne. Naslov v vseh posl. Jutra. 10024-1a

Kuharico
sprejemno takoj k. 5-članski družini. Plača dobra. Predstaviti se v trgovini J. Olup, Srednji, Stari trg 2, vsak dan med 11-12 in 4-6 uro. 10021-1a

Prodajnik
srebrne grablje in vile, držalce za lonce, itd. dobije pri Gospodarski zvezi, Blewaisova 29 in Mastrova 10. 9376-6

Zobna pasta »Krom«
je najboljša sredstvo za nego ust in zob. Zahvaluje se v vseh boljših drogerijah. 9992-6

Kavni servis
preproge, kake, 6 m. prod. Mandelje, Stari trg 17-III. 10000-6

2 preciznijski tehničarji
se prod. Naslov v vseh posl. Jutra. 10021-6

OGLASJEVA
ANTICA

V tem hipu je vztrepetalo tisoč deviških src. Tisoč dekliških oči se strmel v belo ptico. Na katero bo sedel golobček? Golobček pa je krožil in krožil, v velikih lokih je poletaval nad množico, potem pa se je nenadoma spustil čisto nizko, trikrat obletel strmečo Anico — in sedel na njeno ramo.

ZAHVALA
Vsem, ki so spremili našo drago pokojnico, gospo
MARIJO MAZI
na njeni zadnji poti in vsem, ki so ji darovali krasne vence in cvetje, naša iskrena zahvala.
Ljubljana, 16. junija 1943. **OBITELJ MAZI**

Kolesa

Več triciklov
nekaj rabljenih, nekaj novih, različne velike, zelo poceni napredni. Sušarski, meh. delavnica. Blewaisova 13 (Fizgovec, levo dvorišče). 10029-11

Razprodaja koles
več dandanih in muskili, najboljše znamke zelo poceni na prodaj. Sušarski, meh. delavnica. Blewaisova 13 (Fizgovec, levo dvorišče). 10029-11

Moško kolo
v odličnem stanju, prodam. Valjavčeva 19. 10029-11

Oblacila

Krznen plašč
veel. ali perizijer, samo dobro ohranjen, kupim. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Vseka pestava«. 10029-11

Prehrana

Več abonementov
na dobro domačo hrano — sprejem. Naslov v vseh posl. Jutra. 10028-14

Lokali

Prostore
za mizarsko obrt, ishem za čimprej. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Električni toke«. 9995-19

Posest

Prodajmo parcelo
ob dveh cestah, odlična stanja 730 kv. m. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »280.000 lir«. 9990-20

Lepa travnika
3200 in 9000 kv. m. prodam po zelo ugodni ceni, oddaljena 20 minut od glavne ceste. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Lepa zemlja 33«. 9994-20

Dvostanov. hišo
novo, prod. Realiteta planar, Ciglenova ul. 1, pr. III. 10010-20

Lepo parcelo
stavbno, za Bežigradom, prodam za 150.000 lir. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Lep kraj«. 10033-20

Parcelo kupim
do največ 100.000 lir, lahko tudi več. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Takoj gotovina«. 10036-20

Stavbno parcelo
lepo, kjerkoli pred blokom, po želji čim bližje mestu, kupim. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Plačam do 200.000 lir«. 10035-20

Kupim parcelo
na lepem prostoru od 150.000 do 500.000 lir. Resne pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Čimprej kupim«. 10034-20

Polovico hiše
v par mesecih prostim stanovanjem, prodam neposredno. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Soverno«. 10038-20

Soba odda

Opremljeno sobo
dejavno, odlična takoj samo boljšemu, solidnemu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 10017-23

Opremljeno sobo
lepo, odlična takoj ali s 1. julijem. Naslov v vseh posl. Jutra. 10043-23

Sobe išče
opremljeno ali prazno, s posebnim vzhodom če mogoče v centru, ishem gospodična za takoj. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Sobe za takoj«. 9999-23a

Veliko sobo
opremljeno ali prazno, s posebnim vzhodom če mogoče v centru, ishem gospodična za takoj. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Sobe za takoj«. 9999-23a

Opremljeno sobo

strog separatno, ishem v centru, za takoj ali kasneje. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Solični Ljubljana«. 9993-23a

Glasbila

Kitaro
izredno dobro ohranjeno, prodam. Ogled: »Solen Plivčar«, Franiškanska 3. 10040-25

Kupim klavir
samo dobro ohranjen. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Angl. mehanika«. 10041-26

Živali

Psica
iluzijsko-ovčarske pasme se je izgubila, ki išče na ime »Bilka«. J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. 10016-27

Izgubljeno

Izgubil sem prstan
na Sv. Petra nasip. Ker je drag spomin in edinstvene oblike se prošim najditelja, da ga vrne proti nagradi v upravi Jutra. 10041-28

Zlat »Kreola« ulan
sem izgubil. Ker mi je drag spomin, prošim najditelja, da ga vrne proti nagradi v knjigovodni, študentski ulici 7. 10020-28

1300 lir je izgubil
sironaški uslužbenec od Volikovega trga do Franiškanske ulice, kar ni bila njegova last. Najditelj se nagradi, da jih vrne. Mirko Narobe, Melroveva ul. 25. 10001-28

Stroji

Zündapp 350 ccm
prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 9995-29

Deutz motor 4 HP
na bencinski pogon, ugodno prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 10002-29

Pridelki

Suho sadje
prodaja Gospodarska zveza, Blewaisova 29. 9977-33

Košnja trave
1000-4000 m, notraj bloka, kupim proti plačilu v živilih. Pomožne na ogl. odd. Jutra pod »Košnja«. 10028-33

Zdravstvo

Pege in lišaj
vam zanesljivo odstrani Alka krema. Drogerija KANC, Zidovska ulica 1. 10007-40

Vagencije

Šivilsko vajenke
pridno, poslušno, sprejemne k. Oskita v hiši po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 10000-44

Dvignite dospelje
ponudbe
v oglašnem oddelku

Arvo takoj, Aparat, Brez posebevalca, Blizn Bežigrada, Čez dan, Čevlji 33, Delo, Dobro gospodična, Da bi le srečno bilo, Dobro plačam, Dva, Dobra moč, Dobra služba, Dobro stanje, Dobro znanje, Dobra zveza, Ev. takoj, Fotografija Ljubljana, Films, Gramofonska podlaga, Gotovina radi zapuščine, Gozderji, Harmonika, Hišico, Idealna lega, Izurjena in vesela, Komplet, Kotiček, Medvedji izrazi, Miza, Nemojlihi, Obetnik, Progovodilo izbižniti, Perfektna, Po dogovoru, Planino, Prijazen dom, Resen prodajalec, Stalno 68, Stanovanje, Samo stopen, Spretna, Solnčna jesen, Spretna, Tudi takoj, Tudi proti nagradi, Tudi 43, Tudi sreča, Uslužbenec, Ugodno prodam, Vestni plačnik, Vaga, V Ljubljani, Zaječnica, Zdravi bolniki, Zakopani zaklad, 1943.

VS AK
naš naročnik je zavarovan

ALI
ste poravnali naročnino?

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 18. JUNIJA 1943-XXI.

7.30: Opera glasba. — 8.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 12.20: plošče. — 12.30: Poročila v slovenski. — 12.45: Lahka glasba. — 13.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 13.10: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. — 13.12: Orkester vodi dirigent Petralia. — 14.00: Poročila v italijanski. — 14.10: Koncert Radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijaneč. — Orkestralna glasba. — 15.00: Poročila v italijanski. 17.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 17.15: Koncert tria »Emona«. — 17.35: Koncert sopranistke Lidije Orsini. — 19.00: »Govorimo italijansko« — poučbuje prof. dr. Stanko Leben. — 19.30: Poročila v slovenski. — 19.45: Politični komentar v slovenski. — 20.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 20.20: Radio za družino. — 21.05: Orkester vodi dirigent Petralia. — 21.35: Belo in črno. — Orkester »Armonia« vodi dirigent Segurini. — 22.05: Predavanje v slovenski. — 22.15: G. Pettinato: Bersaglierea — fantazija — 22.45: Poročila v italijanski.

Dal 7 al 21 giugno vengono emesse due serie di

Buoni del Tesoro quinquennali 5% a premi
di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione. PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca dei Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Banchieri, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalle Compagnie Finanziarie sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5% letnih zakladnih bonov s premijami
vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanje od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se žrebajo vsakih šest mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca dei Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Bančniki, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Compagnia Finanziaria«.

A. ALEXANDER:

POZABLJENI
NAPEV

ROMAN

»Tako je, ovadba,« je Hearn potrdil. »Zakaj je ne bi bil z veseljem sprejel? V navalnem primeru bi bilo moje potovanje zaman. Nepravstno zame ni bilo, saj sem imel svoje ljudi; in pilot mi je bil z življenjem porok, da je letalo v redu.«

»Zato torej...« Huntington se kar ni mogel opametovati. »Ovadba je seveda anonimna... Preteto rad bi vedel, kdo je bil...«

»Nič lažjega, je hitro pojasnil Hearn. »Ovadba nikakor ni anonimna: samo ime sem s prstom zakril.«

»Kdo je torej pisec?« je s hripavim glasom vprašal Huntington. »Povejte mi!«

»Neki gospod Wilkins,« je Hearn odgovoril, in oči so se mu zlobno zaiskrile.

Aretiranec je prebledel kakor mrlič ter s spazanim obrazom in razširjenimi zenicami pogledal spremljevalca.

»Wilkins?« je zajecjal, ko se je nekoliko osvestil. »Nihče drug. Sta se nemara sporekla?«

»E da, na žalost! je Huntington zamišljeno zamrmral. Hearn se je nasmehnil,

»Ta Wilkins je bogme nevaležen človek! Če pomislim, da so mi v zadnjem trenutku, ko sem bil že na tem, da ga zgrabim, ukradli iz pisalne mize zbirko prstnih odtisov, in če prištejem, da ste ga mogli samo vi posvariti pred nevarnostjo, ki mu grozi... Moj Bog, kako pokvarjen je svet današnji! Niti zločinci ne poznajo več vzajemnosti med seboj!«

»Kaj? Prstne odtise so vam ukradli?« je s podsmehljivim prizvokom vprašal Huntington. »Torej ste vkljub vsej svoji spretnosti spet v zagati?«

»Oh, škoda konec koncev ni velika!« je ravnodušno odvrnil Hearn. »Po drugi strani vas pa opozarjam, da je bolje biti v zagati kakor v okovih... Ne, ne, nikar se ne bojte, škoda ni huda: čez dva, najpogostejše čez tri dni bom svojih enajst prstnih odtisov spet imel.«

Huntington, ne vedoč, kaj naj odgovori, je strmo buljil predse. Hearn je pogledal na uro.

»Čez pet in dvajset minut bova v New Yorku.« je mahoma vzkliknil. Potem se je sklonil k ujetniku ter mu v njegovo neizmerno začudenje snel lisice.

»Velečastiti Mackenzie,« je rekel nato in se umaknil v svoj kot, grozeče se poigravaje s samokresom. »deset minut časa vam dam, da postanete spet detektiv Huntington. Potlej lahko greste kamor vas je volja, razen v tujino! Ste razumeli?«

»Zakaj?... Res mislite?...« je zajecjal Huntington, ki še vedno ni mogel premagati svoje zmedenosti.

»I seveda, stvar je vendar tako preprosta. Večkrat sem vam že rekel, da vas nimam za kaj jemati

jemati iz obtoka, dokler se mi ne posreči, da spravim Wilkinsa pod ključ. Čez dva, najpogostejše čez tri dni ga moram imeti v pesteh, kajti ne verjamem, da bi ga po tem roku vobče še našel v Združenih državah. Brezpogojno ga moram prijeti, preden pobegne, in to bom storil z vašo pomočjo! Dobro vas poznam in vem, kaj je ta mah vaša najbolj vroča želja: maščevati se nad Wilkinsom. Niti tega ni treba, da bi mi povedali njegovo pravo ime, kajti uganil ga bom sam, kakor hitro začnete izvajati svojo osveto. Ste me razumeli?«

Huntington ga je dobro razumel in silnega truda ga je stalo, da ni prečito pokazal svoje radosti. Prav to je bilo edina napaka v Hearnovih računih in edini žarek upanja za Huntingtona. Policist je še vedno menil, da pozna Wilkinsa, v resnici pa...

Drobni glasek malega kapetana je zmotil detektiva v njegovem premišljevanju:

»Dobro me poslušajte: razen vas, Wilkinsa in mene ne ve živ krst, kdo je velečastiti Mackenzie. Čez deset minut, ko zapustite oddelek, razvijem popoln načrt, kako je ta vrli gospod ušel: nerazločljiva pokvara lisic, udarec s pestjo v želodec (dobil sem ga jaz, kakopak), skok skozi okno, in tako dalje in tako dalje... kakor v kriminalnih filmih. Glede na svoj sloves si pač lahko izjemoma privoščim veselje, da mi aretiranec uide.«

»Pazite se, vaša igra je nevarna, Wilkins vas bo ubil!« je rekel Huntington in ga hudobno pogledal. Nato je vzel iz žepa zrcalce, se vročično lotil dela in prej kakor v roku, ki mu ga je bil dal kapetan, vrnil svojemu obrazu naravno podobo.

Hearn mu je zdaj podal ključ, da si odklene tudi verige na nogah, in se mu rahlo naklonil.

»Obilo sreče, gospod!« je rekel s skoraj slovesnim glasom. »Toda varujte se: še enkrat naj vas zasadi v bližini meje, pa vas pri tisti priči pošljem za rešetko... med tem ko boste tako še kak teden živeli na svobodi... Razumete?«

»Docela!« je s popolnim mirom odvrnil Huntington in stopil na hodnik.

Kmalu potem, ko je vlak obstal, se je začelo silovito loputanje z vrati, ki ga je spremljal neznanjski krik in vik. Hearn je kakor norec begal po hodniku in zmerjal osuple redarje.

»Ušel je!« je kričal z dušičim se glasom, kremžeč se na vse pretege in držeč se za želodec.

Huntington ni izgubljal časa. Stopil je z vlaka in mirno krenil proti izhodu. Redarji, ki so poznali slavnega detektiva, so ga brez najmanjšega oporekanja spustili mimo; samo pri vratih je moral plačati globo, ker ga je preglednik zalotil, da nima vozovnice. Nato je z urnimi koraki krenil po Jerseyjski cesti in ni več mislil na Hearna. Močnejša od jeze in strahu, ki ga je zbujal v njem policist, sta bila sovraštvo in groza, s katerim ga je navdajal... Wilkins.

31. POGLAVJE

»Zasebni telefonski pogovori niso dovoljeni,« je ujedljivo rekel Allan, a Dora se ni zmenila zanj, temveč je krenila mimo njega in stopila v šefovo pisarno.